BÀI GIẢNG: CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP THỜI KÌ HIỆN ĐẠI
CHUYÊN ĐỀ: CÁC CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP TRONG LỊCH SỬ THẾ GIỚI
MÔN: LỊCH SỬ 10
GIÁO VIÊN: THẦY NGUYỄN HOÀNG GIA PHÚC

MỤC TIÊU

✓ *Ôn tập kiến thức về nội dung Cách mạng công nghiệp thời kì hiện đại.*

1. THÀNH TỰU CƠ BẢN CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ BA

1.1. Khái quát chung

- Thời gian diễn ra: nửa sau của thế kỉ XX

- Khởi nguồn: ở nước Mỹ

- Nguyên nhân:

+ Thành tựu của các cuộc cách mạng công nghiệp đi trước.

+ Nhu cầu của con người.

+ Các vấn đề xã hội.

+ Chiến tranh thế giới.

+ Nguồn tài nguyên thiên nhiên dần bị cạn kiện.

- Điều kiện: Sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế, đặc biệt là ở các nước tư bản chủ nghĩa.

- Đặc điểm:

+ Khoa học trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp.

+ Mọi phát minh bắt nguồn từ những kết quả nghiên cứu khoa học.

Dây chuyền tự động hoá

Máy tính IBM

1.2. Thành tựu cơ bản

- Máy tính:

+ Chiếc máy tính điện tử đầu tiên ra đời tại Mỹ vào năm 1946.

+ Dẫn đến tự động hoá trong quá trình sản xuất.

=> Đến những năm 90 của thế kỉ XX, nhiều lĩnh vực ngành nghề đã được điều khiển bằng máy tính.

- Internet

+ Được phát minh năm 1957 bởi Văn phòng Xử lí Công nghệ thông tin của ARPA.

+ Được khai thách sử dụng năm 1969.

+ Năm 1990 khi công cụ tìm kiếm WWW được phát minh đánh dấu bước ngoặt vượt bậc của Internet.

+ Năm 1991 WWW được đưa vào khai thác và sử dụng.

+ Wed và internet phát triển nhanh với tốc độ chóng mặt.

- Công nghệ thông tin

+ Là một nhánh ngành kĩ thuật máy tính và phần mềm.

+ Phát triển mạnh mẽ trên phạm vi toàn cầu.

+ Máy vi tính được sử dụng khắp mọi nơi và có khả năng kết nối với nhau.

- Thiết bị điện tử: nhiều thiết bị điện tử từng bước được chế tạo nâng cao chất lượng sản phẩm, cải thiện điều kiện làm việc.

- Các lĩnh vực khác: đạt được nhiều thành tựu, đánh dấu các bước ngoặt quan trọng.

Sinh học (Nhân bản vô tính thành công chú cừu Dolly)

Chinh phục vũ trụ (Con người lần đầu lên Mặt Trăng)

2. THÀNH TỰU CƠ BẢN CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ TƯ

2.1. Khái quát chung

- Thời gian bắt đầu: Đầu thế kỉ XXI

- Nơi khởi đầu: Các quốc gia Mỹ, Đức, Anh, Nhật, Pháp.

- Nguyên nhân:

+ Thành công của các cuộc cách mạng đi trước.

+ Nhu cầu của con người ngày càng nâng cao.

+ Toàn cầu hoá diễn ra mạnh mẽ.

+ Đặt ra các yêu cầu mới cần được thực hiện.

- Điều kiện: Những thành tựu từ ba cuộc Cách mạng công nghiệp trước đó.

- Đặc điểm: Kết nối các hệ thống dữ liệu và cơ sở sản xuất thông minh để tạo ra sự hội tụ kĩ thuật số giữa công nghiệp, kinh doanh, chức năng và quy trình bên trong.

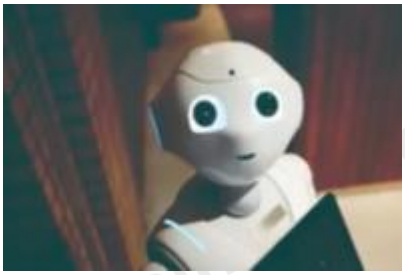
2.2. Thành tựu cơ bản

- Trí tuệ nhân tạo (AI):

+ Là khoa học và kĩ thuật sản xuất máy móc thông minh.

+ Được ứng dụng trong nhiều lĩnh vực, như nhà máy thông minh, rô-bốt thông minh,…

+ Góp phần không nhỏ giúp con người cải thiện năng suất lao động,...

Sản phẩm của trí tuệ nhân tạo

+ Một số ứng dụng của Trí tuệ nhân tạo (AI)

- Xe ô tô tự lái: hỗ trợ lái xe, điều chỉnh tốc độ, duy trì làn đường, dự đoán, xử lý các tình huống.
- Phương tiện bay không người lái: quay phim, chụp ảnh, quan sát thời tiết, phụ vụ hoạt động quân sự, phục vụ trong nông nghiệp.
- Ứng dụng trong nông nghiệp: phân tích dự báo dinh dưỡng cần thiết cho cây trồng; cắt giảm sức lao động, tăng năng suất cây trồng.

- Intenet kết nối vạn vật

+ Mối quan hệ giữa con người và các sự vật kết nới nhờ các nền tảng số hoá.

+ Có phạm vi ứng dụng rất rộng lớn, điển hình như điều hành sản xuất, xe thông minh, nhà máy thông minh, giao thông vận tải,...

+ Một số ứng dụng của Internet kết nối vạn vật: điện thoại thông minh, đồng hồ thông minh,…

- Dữ liệu lớn (Big Data):

+ Là một tập hợp dữ liệu rất lớn và phức tạp, bao gồm các khâu phân tích, thu thập, giám sát dữ liệu, tìm kiếm, chia sẻ, lưu trữ,...

+ Được ứng dụng trong nhiều linh vực như sản xuất, xây dựng, giao thông vận tải, quản lí nhà nước, giác dục và đào tạo....

+ Một số ứng dụng của Dữ liệu lớn (Big Data): Google,…

- Công nghệ sinh học:

+ Là lĩnh vực đa ngành và liên ngành, gắn kết với nhiều lĩnh vực trong sản xuất và cuộc sống.

+ Ứng dụng vào các ngành: chế biến bảo quản thực phẩm, sản xuất chế phẩm sinh học, nuôi cấy mô, công nghệ gen,...

- Thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp làn thứ tư là kĩ thuật só, công nghệ sinh học và sự phát triển công nghệ liên ngành.

- Những yếu tố cốt lõi của kĩ thuật số trong cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 la Al , Internet of Thing-loT và Big Data.

3. Ý NGHĨA, TÁC ĐỘNG CỦA CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ BA VÀ THỨ TƯ

3.1. Ý nghĩa đối với kinh tế

- Tạo ra các ngành sản xuất tự động.
- Năng suất lao động tăng cao mà không cần sự tham gia của con người.
- Cho phép giải quyết một tổ hợp lớn các bài toán sản xuất của công nghiệp hiện đại và đem lại hiệu quả kinh tế.
- Công nghệ thông tin ngày càng được ứng dụng rộng rãi trong mọi ngành kinh tế và hoạt động xã hội.
- Kết nối công dân toàn cầu lại gần nhau hơn, tiện lợi hơn trong đời sống. Đưa nhân loại sang nền văn minh công nghệ thông tin.

3.2. Tác động

Những tác động tích cực của hai cuộc cách mạng công nghiệp:

***Đối với xã hội**

- Sự xuất hiện giai cấp công nhân hiện đại.
- Đội ngũ công nhân với trình độ chuyên môn, kĩ năng ngày càng cao.

***Đối với văn hoá**

- Mở rộng mối giao lưu.
- Thúc đẩy cộng đồng.
- Đưa tri thức thâm nhập sâu vào nền sản xuất vật chất.
- Đổi phương thức tiêu dùng.

Những tác động tiêu cực của hai cuộc cách mạng công nghiệp:

***Đối với xã hội**

- Làm gia tăng khoảng cách giàu nghèo.
- Làm xói mòn bản sắc văn hoá, giá trị truyền thống của các dân tộc.

***Đối với văn hoá**

- Tăng sự lệ thuộc vào thiết bị công nghệ.
- Phát sinh tình trạng văn hoá "lai căng".
- Xung đột giữa nhiều yếu tố văn hoá.

? Việt Nam đang thích nghi với cuộc cách mạng đó như thế nào

- Thuận lợi:

+ Giai cấp công nhân Việt Nam có số lượng đang tăng lên.

+ Có nguồn vốn đầu tư từ nước ngoài lớn.

+ Trình độ học vấn và trình độ chuyên môn, nghề nghiệp, chính trị của giai cấp công nhân ngày càng được cải thiện.

- Khó khăn:

+ Giai cấp công nhân phát triển nhưng chưa đủ về lượng và đáp ứng được đầy đủ các kĩ năng để hội nhập quốc tế.

+ Thiếu nghiêm trọng các chuyên gia kỹ thuật, cán bộ quản lý giỏi, công nhân lành nghề và kỉ luật cao.

+ Đa phần công nhân từ nông dân, chưa được đào tạo cơ bản và có hệ thống.